

ler saadan i Modsætning til ældre Praksis, og man kan først og fremmest sige i Modsætning til, hvad der er Menighedernes Tarv.

Nu vil den højtærede Minister selvfølgelig sige, at det er med stor Sorg, at han, der selv er Præst, er slaaet ind paa denne Bane; men Forholdene, det vil sige de økonomiske Forhold, nødte ham dertil; af finansielle Hensyn, maa man forberede den Nedlæggelse, som er absolut nødvendig, af en Række Embeder. Og den højtærede Minister vil sikkert fremføre ganske særlig to Grunde for, at saadanne Sammenlægninger er nødvendige. For det første, at der som bekendt findes latterlig smaa Embeder, et eller to Pastoratsembeder med et saare ringe Befolkningsantal, hvor Menigheden i Virkeligheden ikke er saa stor, at Virksomheden fuldt ud kan udfylde i alt Fald en kraftig Mands Tid; og for det andet, at Befolknings-tilvæksten i Købstæderne eller Stationsbyerne er steget saa stærkt, at Oprettelsen af nye Embeder er nødvendig, og hvorfra skal man faa Penge dertil, hvis ikke det sker paa den Maade, at unødvendige Embeder nedlægges?

Jeg maa tilstaa, at jeg er principielt enig med den højtærede Minister, hvis han fastholder disse Synspunkter; men jeg kan ikke se, at Berettigelsen af disse Synspunkter medfører den Praksis, som Ministeriet er slaaet ind paa, at man undlader at opslaa ledige Embeder, om hvilke det ikke er aldeles afgjort sikkert, at det er meningsløst at opretholde dem, fordi de er saa smaa. Som ogsaa Præsteforeningen gjorde opmærksom paa, er det jo muligt for den højtærede Kirkeminister at besætte disse Embeder paa en saadan Maade, at den Mand, der faar Embedet, skal finde sig i Omlægninger, som senere finder Sted. Selv om de to Grunde, jeg har anført, staar som sikre og rigtige, mener jeg i hvert Tilfælde, at det er ganske givet, at man maa tage et absolut Hensyn til, om der ogsaa ved Sammenlægningen er en virkelig Mulighed for en rigtig og solid Betjening af Menigheden religiøst set, og at man ikke skrider til Forandringer med Hensyn til det nu bestaaende, uden at der er forhandlet med Menighederne selv.

Nu vil Ministeren antagelig sige: Ja, men der sidder jo den af mig her gentagne Gange omtalte Kommission, og saa længe den sidder, skal vi ikke blande os i dens Forhandlinger. Dertil vil jeg sige, at det jo er kommet frem gennem Bladene ved Udtalelser af Ministeren selv, at det er Ministerens Mening administrativt at gennemføre de Ordninger, som man i denne Kommission

bliver enig om; i alt Fald er det ikke Ministerens Mening at forelægge dette Omlægnings-spørgsmaal for Rigsdagen. Det vil med andre Ord sige, at hvis vi ikke nu tager til Orde, vil Rigsdagen blive sat udenfor med Hensyn til at øve Indflydelse paa et Spørgsmaal, om hvilket man i hvert Tilfælde maa sige, at det er af største aandelige og tillige af fremtrædende finansiell Betydning. Desuden vil ogsaa Menighedsraadene blive sat udenfor og vil ikke faa virkelig Indflydelse paa disse Omlægninger.

Dette forekommer mig uhyre betænkeligt og tillige meget mærkeligt for en Minister, der dog er en demokratisk Minister; og hvis det ikke er Tanken med den J. C. Christensenske Kirkelovgivning, at Menighederne skal have en afgørende Indflydelse ikke alene paa materielle, finansielle Kirkesager i Sognet, men ogsaa paa Embedsbesættelser, ved jeg overhovedet ikke, hvad Meningen er med disse Love. Jeg er ganske overbevist om, at det vil vække den største Forbitrelse rundt omkring i Menighederne, naar man ikke tager Hensyn til berettigede Ønsker og godt begrundede Krav fra deres Side.

Og dertil kommer, som sagt, Hensynet til Rigsdagen. Man vil maaske sige, at Rigsdagen er repræsenteret i Kommissionen partimæssigt, men det kan dog ikke begrunde, at Rigsdagens Indflydelse dermed skal være forbi; jeg tror ikke, det er Partiernes Opfattelse her i Rigsdagen, i hvert Fald er det ikke vort Partis. Saa længe Folkekirken har bestaaet, har der efter min Mening ikke foreligget noget Spørgsmaal saa omfangsrigt med Hensyn til Sognekaldene som det, der foreligger i Øjeblikket; og naar man vil se paa den Historie, vor Kirke har gennemlevet siden Grundlovens Givelse, tror jeg ikke, man har noget Eksempel paa, at et Spørgsmaal af saa stor finansiell og aandelig Rækkevidde er blevet afgjort, uden at Rigsdagen har været med til at træffe Afgørelsen.

Jeg vil henvise til, at et os meget nærstaaende Land har baaret sig ganske anderledes ad. I 1907, da man af finansielle Grunde og paa Grund af Præstemangel gennemførte en Reduktion af Præsteembederne paa Island, saaledes at 140 Embeder sammenlagdes til 107, gik man selvfølgelig til Lovgivningsmagten med dette Spørgsmaal. Det forekommer mig, at naar en Stat, der i det hele taget arbejder paa det samme Grundlag som vi, paa Grund af den lange Forbindelse med Danmark, er gaaet denne Vej, tyder det jo allerede paa, at det maa være den rigtige Vej ogsaa for vort Vedkommende, naar der er Tale om Reduk-